

Stortingets Familie- og kulturkomité

Oslo, 06. 01. 10

St.meld.nr. 49 (2008-2009): Framtidas museum – Forvaltning, forskning, formidling, fornying

- Innspill fra Norges museumsforbund -

Innledning

Museumsforbundet mener at *St.meld.nr. 49 (2008-2009): Framtidas museum – Forvaltning, forskning, formidling, fornying* - Museumsmeldinga - er langt mer framtidsrettet og offensiv enn forventet. Dette representerer starten på *den faglige videreføringa av museumsreformen*. Dette gjenspeiles også i navnet: *Framtidas museum- Forvaltning, forskning, formidling og fornying*. De 4 *f*'ene er selve kjernen i museenes virksomhet! Videre er vi godt fornøyd med at meldinga legger såpass stor vekt på behovet for å satse på museumsbygg. Dette vil bety mye for å kunne tilby enda mer spennende museer framover. Vi vil også henviser til forslaget til museumsoms i statsbudsjettet. Forbundet vil spesielt framheve betydninga av å lage en nasjonal plan for *samlingsforvaltning og samlingsdigitalisering*. Dette er også i tråd med den forrige Regjeringserklæringa. Samlingsforvaltninga er på mange måter norske museers akilleshæl.

Museenes samfunnsoppdrag og samfunnsrolle

Ei viktig side ved museenes samfunnsoppdrag er å *samle inn-, ta vare på- og å formidle* viktige deler av kultur- og naturarven. Wangari Maathai som fikk Nobels fredspris for noen år siden, har uttalt følgende: *"Kulturarven er vegviseren på vegen mot ei ukjent framtid og referansepunktet til fortida. Uten slike rettesnorer blir samfunnet svekket og smuldrer opp."* Utfra et slikt perspektiv, er museenes virksomhet viktig for demokratiet og dets utvikling, og dette begrunner og legitimerer museenes virksomhet. Det er derfor naturlig å se museenes rolle som kunnskapsprodusenter, og deres samfunnsreflekterende, oppdragende og dannende funksjon i sammenheng med dette.

Norske museer er blant de mest besøkte kulturtilbudene i samfunnet, og har årlig over 10 millioner besøkende, og har hatt en kontinuerlig økning siden 2002. Museumsmeldinga omtaler riktignok at museene som får tilskudd KKD hadde en mindre besøksnedgang fra 2007 til 2008 (side 104), men i følge museumsstatistikken til SSB/ABM-utvikling, var det ei samlet økning i museumsbesøk – uavhengig av departemental tilknytning - også fra 2007 – 2008¹. Derfor blir det ekstra galt når det på side 114 står at: *"Selv om museenes besøkstill*

gikk kraftig opp fra 2006–2007, viser tallene **en nedgang i totalt besøk** (vår utheving) og betalende besøk fra 2007–2008.”

43% av befolkninga går årlig på museum². Dette er et høyt tall også i europeisk sammenheng. Nordmenn går oftere på museum, enn for eksempel engelskmenn.

Museumsforbundet er godt fornøyd med at museumsmeldinga henviser til ”armlengdesavstand-prinsippet” (side 145): ”Museene skal ha en faglig fri stilling som gir handlingsrom for å stille kritiske spørsmål vedrørende både fortid og nåtid. Dette forutsetter armlengdes avstand til eiere og offentlige myndigheter.” Prinsippet anser vi som svært viktig i forhold til museenes rolle som uavhengige samfunnsinstitusjoner, uansett hvorledes den formelle eller uformelle tilknytninga er til ulike forvaltningsnivå og politisk organ i kommune, fylke og stat. I *Kulturmeldinga*³ ble det formulert på følgende måte (side 180):

”Det generelle utgangspunktet er at organiseringa skal vera tydeleg, godt planlagd og gje kontinuitet. Ein legg til grunn at musea vert organiserte som sjølvstendige institusjonar, med ei organisasjonsform som er lovregulert, og der fullmakt og ansvar ligg på same nivå og er på same hender. Musea bør difor ha eit styre, mellom anna for å sikra ei armlengds avstand mellom museet og forvaltninga. Musea skal vera aktørar i samfunnsdebatten og må ha handlingsrom til å stilla kritiske spørsmål, også til offentlege styresmakter.”

Ei viktig side ved museenes samfunnsoppdrag er å løfte fram og gi stemme til tidligere marginaliserte grupper, regioner, ideer, o.s.v. Museene har en viktig funksjon i forhold til det flerkulturelle samfunnet, og dette er også en viktig side av museenes oppdrag. Dette blir bl.a. behandlet i *Kulturmeldinga*.⁴ Vi tror at prosjektet som Kulturhistorisk museum, UiO nettopp har startet opp med, i samarbeid med Museumsforbundet: ”Om – av – for mangfoldige museumsbrukere” vil kunne bety et løft i forhold til å utvikle museene i et mangfoldsperspektiv. Prosjektet har for øvrig fått økonomisk støtte fra ABM-utvikling.

Samlingsforvaltning, dokumentasjon og digitalisering av museenes samlinger

Samlingsforvaltning, dokumentasjon og samlingsdigitalisering i museene er viktige sider ved museenes samfunnsoppdrag (se over), og det dreier seg om å bevare og formidle samlingene for framtidige generasjoner. Med digitalisering sikter Forbundet i denne sammenheng både til oppbygging av ajourførte og kvalitetssikrede katalogdata, og til digitale opptak/representasjoner av gjenstander og annet materiale – alt tilgjengelig på nett. En slik strategi fordrer at det legges til rette for optimale bevaringsforhold samtidig som materialet gjøres tilgjengelig for publikum og forskning. Museumsmeldinga henviser til at: ”Om lag halvparten av gjenstandssamlingene oppbevares i lokaler som ikke har tilfredsstillende forhold” (side 88). Det foreligger mange planer lokalt/regionalt om fellesmagasiner, og museene er opptatt av fellesløsninger, men det er et stort behov for å koordinere arbeidet nasjonalt. I den forbindelse er det viktig å møte de lokale og regionale forventningene gjennom finansieringsordninger.

ABM-utviklings landsomfattende tilstandsundersøkelse⁵ og Riksrevisjonens gjennomgang av fem statlige museer⁶ viser med tydelighet behovet for å styrke arbeidet med samlingsforvaltning i norske museer, og å gjennomføre et løft i tråd med det som også skjer i universitetsmuseene. Dette inkluderer fysiske bevaringsforhold, så vel som dokumentasjon av samlingene. Behovet for en nasjonal plan for bevaring og utvikling av museenes samlinger er stort. Det er behov for å bedre de fysiske betingelsene gjennom tilgang til bedre magasin. Like

viktig er å legge en plan for dokumentasjon og formidling av samlingene, inkludert gjenstander og materiale som ikke er i utstilling. I tillegg til de store gjenstandssamlingene sitter museene på store fotosamlinger, over 30 hyllekilometer med *arkivmateriale*, *5000 verneverdige bygninger* og over *1000 båter*. Det er svært viktig at også dette blir inkludert i den nasjonale planen for samlingsforvaltning. Sistnevnte krever ofte kunnskap og praktiske ferdigheter innen spesielle håndverksteknikker.

Vi ser positivt på at Museumsmeldinga understreker betydninga av "immateriell kulturarv - handlingsbåren kunnskap" når det gjelder ivaretaking av verneverdige bygninger, båter og fartøy. Vi syntes likevel at meldinga gjennomgående i for liten grad drøfter og beskriver forpliktelsene som følger av ratifiseringen av UNESCOs konvensjon om immateriell kulturarv. Handlingsbåren kunnskap er ikke bare viktig som et middel for å kunne ivareta kulturhistoriske objekter. Handlingsbåren kulturhistorisk kunnskap har egenverdi og skal av den grunn tas vare på. Konsekvensene av dette siste blir i for liten grad drøftet i meldingen. Ellers er bygningsvern og fartøyvern nettopp to områder hvor det er behov for å styrke det interdepartementale samarbeidet (se avsnittet under).

Et aktuelt tiltak for å styrke bygningsvernet kan være å opprette et offentlig vedlikeholdsfond for verneverdige bygninger på museum.

I arbeidet med en nasjonal plan for samlingsforvaltning mener vi at det viktig å differensiere objektene utfra materialets relative bevaringsverdi, som for eksempel:

- nasjonal betydning
- internasjonal betydning
- regional/lokal betydning
- alder
- unikhhet
- tilstand
- kulturell kapital (hva kan gjenstanden fortelle)

Det er naturlig å se samlingsforvaltning i sammenheng med et eget program for digitalisering av museene. Digitaliseringsmeldinga slår fast at:

"Museumssektoren har foreløpig bare utløst en liten del av det store potensialet som ligger i digitale verktøy, og står overfor store utfordringer og store muligheter innenfor bruk av digital teknologi. I alle deler av museenes arbeid, både samlingsforvaltning, formidling og forskning, er det behov for rask og effektiv tilgang til samlingene. En gjennomgående digitalisering vil være til nytte for museene selv og andre brukere."

I og med at digitalisering øker tilgjengeligheten til museenes samlinger, betyr dette en demokratisering av kultur- og naturarven, men er også avgjørende i forhold til samlingsforvaltning og forskning. Vi mener at det videre utviklingsarbeidet for digitaliseringa av museenes samlinger ses samlet på tvers av sektorgrenser og departementstilhørighet, og vil i den sammenheng peke på utredninga Kunnskapsdepartementet har foretatt om *et nasjonalt digitalt universitetsmuseum (NDU)*.⁷

Soria-Moria erklæringa I slår fast at det skal utarbeides en nasjonal plan for samlingsforvaltning, og vi er godt fornøyd med at dette blir fulgt opp i Museumsmeldinga. Museumsforbundet er også opptatt av å følge opp forslagene i *"Ut av mørkerommet"* og *"Kulturarven til alle"*, og mener det bør vurderes å opprette enkelte regionale kompetansesentre, eksempelvis som et prøveprosjekt for en treårsperiode. Vi ser positivt på dette, samtidig trur vi også at det bør vurderes å gi

et operativt museumsmiljø et ansvar for å følge opp den nasjonale planen for samlingsforvaltning og samlingsdigitalisering. Aktuelle miljøer kan være i Trondheim eller i Oslo.

Forslag til merknader: *Komiteen* ser positivt på at Regjeringa vil sette i gang en nasjonal plan for samlingsforvaltning. Dette er også i tråd med Soria Moria-erklæringa I. *Komiteen* vil understreke at den nasjonale planen for samlingsforvaltning må omfatte alle deler ved museenes samlinger, herunder fotografier, arkivmateriale, verneverdige bygninger og båter.

Komiteen ber Regjeringa vurdere hvorvidt det kan være hensiktsmessig å legge ansvaret for oppfølging av en nasjonal plan for samlingsforvaltning til et operativt museumsmiljø, tilsvarende digitaliseringsarbeidet som gjøres i Kulturlt. Trondheim eller Oslo kan være mulige lokaliteter. Her finnes det brede fagmiljøer knyttet til samlingsforvaltning i museer under KKD og ved universiteter. *Komiteen* ber også Regjeringa om å vurdere hvorvidt det kan være samfunnsmessig økonomisk å kjøpe inn konsulenttenester fra for eksempel Nationalmuseet i København når det gjelder kompetanse knyttet til klimastyring av magasiner, parallelt med at en bygger opp nasjonal kompetanse i Norge.

Forskning og forskningsformidling

Museumsforskning må i mye større grad tas med i nasjonens forskningsbetraktninger. Det er museene som har gjenstandene, og dermed også kan generere forskningsresultater. For å styrke museene faglig er det nødvendig å øke oppmerksomheten rundt forskning og kunnskapsproduksjon i sektoren. Museenes samlinger og anlegg er enestående kilder til kunnskap, og utgjør på mange måter kjernen i museenes virksomhet. Forbundet ønsker å bidra til å prioritere opp denne delen av museenes arbeid. Det er nær sammenheng mellom samlingsforvaltning og dokumentasjon av samlingene og muligheten for forskning. Ved å gi bedre tilgang til museenes samlinger legger man samtidig til rette for kunnskapsproduksjon i museene så vel som for eksterne forskere. Til dette trengs det tid, forskningsforberedende kunnskaper og muligheter til å samarbeide med andre forskningsinstitusjoner som universiteter og høyskoler.

Det er også naturlig å se museumsforskning i sammenheng med FOU-programmet Kunnskapsdepartementet har satt i gang i forbindelse med "Tingenes tale" (se punktet om *Interdepartemental samordning* under). Vi anser det som svært viktig at KKD følger opp dette arbeidet overfor Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet.

Museumsforbundet har ei egen autorisasjonsordning for hhv. konservator NMF og førstekonservator NMF. Av en eller annen grunn er dette ikke omtalt i Museumsmeldinga. En av erfaringene fra søknadsbehandlingen er at det åpenbart er behov for mer forskerveiledning ved museene.

Her følger noen problemstillinger:

- Museene representerer små og sårbare forskningsmiljøer. Forskinga kan stimuleres gjennom ulike programmer eller prosjekter, der enkelte museer/fagpersoner ved ulike museum samarbeider med andre forskningsmiljøer. Vi har eksempler på forskningssamarbeid mellom museer, høyskoler, universiteter og andre forskningsinstitusjoner som fungerer godt. Vi vil også henvise til kapitlet om forskning i ABM-meldinga, hvor det heter at "*Musea må stimulerast til prosjektorganisert forskning integrert i dei samla driftsplanane*".

- Museene har som nevnt over 10 millioner besøkende. Dette skulle tilsi at også forskningsmiljøer utenom museumsverden burde være interesserte i å benytte museene som arena for forskningsformidling. Skal en øke forståelsen for at forskning er viktig for samfunnet, må også kunnskapen om forskning og forskningsprosesser og tilgangen til forskningsresultat nå et større publikum. Her bør museene kunne tilby samarbeid til både universiteter og høyskoler, og andre forskningsmiljøer. Dette kan samtidig inspirere museumsansatte til egen forskning, og til forskningssamarbeid utenom egen institusjon. Ved å benytte museenes omfattende erfaring med formidling til barn og unge vil museene som arena for forskningsformidling også ha et rekrutteringsperspektiv.

Forslag til merknader: *Komiteen* ber Regjeringa vurdere hvorvidt det kan være hensiktsmessig å legge ansvaret for til et museumsforskning til et større operativt museumsmiljø eller museumsnettverk. Det er også naturlig å trekke museumsnettverkene aktivt med i dette arbeidet. Dette museumsmiljøet vil i såfall også ha ansvaret for å koordinere dette arbeidet med KKD/ABM-utvikling og Kunnskapsdepartementet.

Museumsnettverkene

Museumsmeldinga viser til at: *"De faglige museumsnettverkene utgjør på mange måter ideelle plattformer for faglig utvikling i museer gjennom samarbeid med andre."* (side 159). Museumsforbundet deler denne oppfatninga. Museumsnettverkene kan med fordel sees i sammenheng med overordnede og nasjonale planer for dokumentasjon og forskning knyttet til ulike fagområder og temaer. Museer som samarbeider i et nettverk bør kunne utarbeide landsomfattende innsamlings- og dokumentasjons-planer for sine respektive fagområder, noe som må sees i sammenheng med en nasjonal plan for samlingsforvaltning (se eget punkt).

Vi mener at det bør oppmuntres til at museumsnettverkene danner strukturer for mer prosjektorganisert forskningssamarbeid mellom museene. Trass i konsolideringa, er forskningsmiljøene ved de fleste museene likevel små og forskningsvilkårene svært variable. Forpliktende samarbeidsprosjekter kan virke inspirerende og skolerende. Vi tror at det kan være hensiktsmessig med tilgjengelige prosjektmidler som stimulerer til dette arbeidet. Selv om en innenfor flere temaer og fagområder er godt i gang med samarbeid, og flere nettverk leverer gode resultater, er det fortsatt et stykke igjen før en har oppfylt målsettinga i ABM-meldinga om at: *"Gjennom agerande bruk av prosjektmidlar, kurs og konferansar vil dei (= daværende NMU) kunna syta for at sektoren heng i hop på tvers av institusjons- og fylkesgrenser og dermed medverka til å heva kompetansen åt dei ulike gruppene fagfolk innanfor musea. For å gje samordningsorganet handlingsrom og kraft til å påverka vil det vera viktig å stilla til rådvelde monalege midlar til utviklingstiltak, gjennomføring av ymse prosjekt og verneplanar"*.

Formidling

Museene er en viktig samfunnsaktør. For å kunne bekrefte dette har vi flere utfordringer. I mange år har formidling til barn og unge vært et stort satsingsområde. Men, vi har også forpliktelser overfor et annet, og kanskje mer forventningsfullt publikum, "alle voksne". Her bør vi satse på å gjøre museene, med sine kunnskaper, gjenstander og forskning til et "*allmannseie*". *ALLE* bør ha tilgang til museer og deres kunnskap og materiale, *ALLTID*. Publikum tas på *ALVOR*. Formidlinga ved museene kan skje på ulike måter, men tilgjengliggjøring av gjenstander og annet materiale som finnes ved museene bør også skje ved hjelp av formidlingskanaler som for eksempel internett (se for øvrig avsnittet over om *Samlingsforvaltning og program for digitalisering av museene*). Ved mange museer

gjøres det nå et større arbeid med digitale opptak av materiale, med tanke på elektronisk tilgjengeliggjøring. Opplysningene omkring materialet bør også være tilgjengelig via internett, dermed må slike opplysninger kvalitetssikres. Tekster med tanke på formidling til et allment publikum må også inngå i ei nettbasert formidling. En må heller ikke glemme den muntlige formidlingsformen som gjennom en dialogbasert presentasjon treffer et stort publikum.

Interdepartemental samordning

En av de største svakhetene ved Museumsmeldinga er den manglende interdepartementale samordningen både når det gjelder museumspolitikken og når det gjelder forholdet mellom kulturminnepolitikken og museumspolitikken. Dette preger også Stortingsmeldinga om universitetsmuseene - Tingenes tale.⁸.

Her følger noen eksempler:

Forvaltning. Kapitlet om Forvaltning (s. 81 ff) omfatter kun museer under KKD. Utfordringene er det samme ved for eksempel universitetsmuseene (jfr. ovennevnte rapport fra Riksrevisjonen).

Forskning. Kap. om Forvaltning (s. 152 ff) omtaler at det skal settes i gang ...”et FOU-program for hele abm-feltet”. Og at ”Det må legges til rette for samarbeid mellom museene og forskningsmiljøer ved universitet og høyskoler.”

Til det er det å bemerke at Kunnskapsdepartementet allerede har satt i gang et FOU-prosjekt for universitetsmuseene, som er foreslått videreført i 2010. I den sammenheng er det verdt å merke seg en enstemmig kirke-, utdannings- og forskningskomité i forbindelse med behandlingen av *St.meld. nr. 15 (2007–2008): Tingenes tale* uttalte at: ”Komiteen mener at FoU-satsingen rettet inn mot universitetsmuseene og Arkeologisk museum med fordel kan sees i sammenheng med behovet for å styrke FoU-aktiviteter ved museer tilknyttet andre departementer.” (Innst. S. nr. 247 (2007–2008)).

Dette er også tråd med diverse andre innstillinger, herunder i *St. meld. nr. 48 (2002-2003): Kulturpolitikk fram mot 2014*⁹.

Museene og kulturminnevernet. Stortinget har ved flere anledning etterlyst bedre samordning mellom museene og kulturminnevernet, bl.a i forbindelse med behandling av *St. meld. nr. 48 (2002-2003): Kulturpolitikk fram mot 2014*¹⁰. Dette blir liten grad behandlet i museumsmeldinga. Eksempelvis blir det henvist til en ny fartøyvernplan som utarbeides av Riksantikvaren (RA) (side 136). Til det er det å bemerke at RA *ikke* har involvert museene i dette arbeidet til tross for at museene sitter med over 1000 båter(!). Her er det åpenbart et behov for interdepartementalt grep.

Forslag til merknader: *Komiteen* ber Regjeringa i tråd med tidligere merknader komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag om tiltak for å styrke den interdepartementale samordningen av museumspolitikken, samt kulturminnepolitikken og museumspolitikken. Dette gjelder bl.a. mer generelle tiltak for å samordne museumsforskninga uavhengig av departemental tilknytning og å styrke koordineringa med kulturminnepolitikken. Dette gjelder blant annet tiltak knyttet til kystkultur og fartøyvern og forvaltning av verneverdige bygninger uavhengig av eierforhold. Det bør vurderes å oppnevne et eget statssekretærutvalg for å koordinere dette arbeidet i tråd med NOU 1996: 7.

Styrking av naturhistorie ved norske museer

Museumsmeldinga inneholder ingen tiltak knyttet til styrking av naturhistorie ved norske museer. Vi mener at det kan være hensiktsmessig å opprette et nasjonal nettverk av naturhistoriske museer og andre museer med naturhistorie som arbeidsfelt. Dette nettverket vil kunne dele landet geografisk i mellom seg. Universitetsmuseene vil her kunne spille en sentral rolle. Dette er også i tråd med behandling av *St. meld. nr. 48 (2002-2003): Kulturpolitikk fram mot 2014* (se fotnote 2). Det kan videre være hensiktsmessig å se dette arbeidet i sammenheng med Kunnskapsdepartementets nettverk av vitensenter.

Kyst- og sjøfartskultur

Ca. 80% av Norges befolkning bor langs kysten (kilde: Stortingsmelding nr 16 (2004-2005): *Leve med kulturminner*).¹¹ Det er derfor et paradoks at kyst- og sjøfartskulturen ikke har fått den oppmerksomhet den fortjener i sjøfartsnasjonen Norge, heller ikke i Museumsmeldinga (jfr. avsnittet over om *Interdepartemental samordning*). Det har skjedd en renessanse i interessen for kyst- og sjøfartshistorie de siste 30-åra. De frivillige har her gjort formidabel innsats for å ta var på viktige deler av kystkulturen. Det er på tide at også Kulturdepartementet prioriterer dette arbeidet.

Samiske museer

Museumsforbundet registrerer at Museumsmeldinga ikke omfatter samiske museer. Samiske museer er generelt små og er i en oppbyggingsfase. Derfor bør de samiske museene følges spesielt opp i forbindelse med offentlig museumspolitik. Museumsforbundet har derfor foreslått at det bør øremerkes egne midler til de samiske museene.

Videre arbeid

Museene har behov for et operativt, dynamisk utviklingsorgan som tar utgangspunkt i Museumsmeldingas utfordringer. Museumsforbundet ønsker således et utviklingsorgan med en tydeligere "M". Dette mener vi må komme klart fram i styringssignalene fra Kultur- og kirke departementet overfor ABM-utvikling. Videre tror vi at det vil være hensiktsmessig å utarbeide en kurs- og utdanningspakke for museumssektoren (jfr. opplegget i Danmark). Det er for eksempel behov for lederkvalifiserende kurs innen museumssektoren. Deler av kursopplegget bør være kompetansegivende i forhold til det ordinære utdanningssystemet. Her kan det være hensiktsmessig å se på erfaringer innen andre sektorer, som for eksempel skoleverket.

Museumsforbundet har de siste årene prioritert denne faglige virksomheten høyere, og vi vil mer enn gjerne bidra som en konstruktiv samarbeidspartner.

Oppsummering

Museumsforbundet er godt fornøyd med museumsmeldinga, og det ser ut til at KKD og Forbundet langt på vei har felles oppfatninger om retning og prioritering i den faglige videreføringa av museumsreformen. Vi vil også henwise til forslaget om å innføre museumsmoms fra 01.07.10. Den største svakheten ved meldinga, sett fra vårt ståsted, er den manglende interdepartementale samordningen både når det gjelder museumspolitikken og når det gjelder forholdet mellom kulturminnepolitikken og museumspolitikken. Vi har derfor tillatt oss å henwise til tidligere merknader knyttet til dette. Det er klart at den faglige oppfølginga av museumsreformen er avhengig av å få tilført økonomiske midler, og Forbundet forventer således at museene vil få sin andel av den økonomiske oppfølginga av Kulturløftet.

Vi stiller gjerne opp for å utdype disse synspunktene nærmere.

Vennlig hilsen

Målfrid Snørteland (sign.)
styreleder

Tron Wigeland Nilsen (sign.)
generalsekretær
Tlf. 2299 3133/9012 4970

www.museumsforbundet.no

¹ Kilde: www.ssb.no/emner/07/01/40/museer/

² Kilde: <http://www.ssb.no/emner/07/02/kulturbar/sa107/museum.pdf>

³ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/dok/regpubl/stmeld/20022003/stmeld-nr-48-2002-2003-.html?id=432632>

⁴ På det fleirkulturelle området vil det enno vera mykje å gripa fatt i. I tillegg til det samiske urfolket har vi fem nasjonale minoritetar og mange nyare innvandrargrupper. For alle desse er det ei sentral oppgåve å dokumentera historia deira, deira møte med storsamfunnet og med kvarandre. Musea kan som institusjonstipe i høg grad gjera sitt til at dei ulike gruppene får betre kjennskap til eigen kultur, og til at andre grupper, mellom anna etniske nordmenn, får utvikla ny kunnskap ikkje minst som eit korrektiv til stereotype oppfatningar og fordommar.

⁵ <http://www.abm-utvikling.no/publisert/abm-skrift/abm-skrift-59-vel-bevart>

⁶ http://www.riksrevisjonen.no/SiteCollectionDocuments/Dokumentbasen/Dokument3/2007-2008/Dok_3_10_2007_2008.pdf

⁷ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/pressesenter/pressemeldinger/2009/foreslar-nytt-nasjonalt-digitalt-univers.html?id=564233>

⁸ <http://www.regjeringen.no/pages/2059269/PDFS/STM200720080015000DDDPDFS.pdf>

⁹ I forbindelse Stortingets behandling av Kulturmeldinga: **St. meld. nr. 48 (2002-2003): Kulturpolitikk fram mot 2014**, uttaler komiteen følgende:

"Komiteen vil peke på at andre departementer spiller en viktig rolle når det gjelder museene. Universitetsmuseene er store og sentrale museer som ligger under Utdannings- og forskningsdepartementet. Komiteen mener at disse museene kan utnyttes bedre ved for eksempel nettverkssamarbeid med andre, særlig når det gjelder forskning og naturhistorie. Sistnevnte er svært mangelfullt dekket i norske museer, og universitetsmuseene vil her kunne spille en sentral rolle som nettverksmotorer. Det er også sentrale museer tilknyttet andre departementer, bl.a. Forsvarsdepartementet, Samferdselsdepartementet og Olje- og energidepartementet. Komiteen vil påpeke behovet for å samordne museumspolitikken uavhengig av departemental tilknytning. Eksempelvis har Miljøverndepartementet redusert sine tilskudd til de 10 prioriterte teknisk-industrielle kulturminnene fra 2003 til 2004, samtidig som Kulturdepartementet har satt i gang en omfattende museumsreform. Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, vil be Regjeringen sørge for en helhetlig statlig museumspolitikk på tvers av departementene."

¹⁰ *Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er enige med meldingen i at det er en særlig utfordring både forvaltningsmessig og faglig å få til en best mulig koordinering mellom museene under Kultur- og Kirke- og kulturdepartementet, og museene under Riksantikvaren og Miljøverndepartementet. Disse medlemmer mener det er viktig at samarbeidet fører til at ABM-utvikling kan stå fram som en mer likeverdig aktør i forhold til Riksantikvaren.*

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, mener at det er viktig å se museene i sammenheng med kulturminnevernet. Samtidig er det viktig at ABM-utvikling kan stå fram som en mer likeverdig aktør i forhold til Riksantikvaren. Flertallet mener derfor at Regjeringen bør vurdere hvordan dette kan gjennomføres.

¹¹ <http://www.regjeringen.no/Rpub/STM/20042005/016/PDFS/STM200420050016000DDDPDFS.pdf>, side 47.